

WKW.1711.10.2015.SG

PROTOKÓŁ KONTROLI

Egz. nr ...2...

1. Temat kontroli.

Kontrola w zakresie zgodności dokonywania wydatków z zasadami określonymi w przepisach o finansach publicznych.

2. Oznaczenie jednostki kontrolowanej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej GOPS)
ul. Żabik 9/6i9
43 – 178 Ornontowice

3. Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej.

Działalnością GOPS kieruje od dnia 01.08.1991r. Pani Irena Jabłonka (uchwała nr 3/3/91 Zarządu Gminy Ornontowice z dnia 22.08.1991r. w/s powołania Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach). Działa jednoosobowo w oparciu o pełnomocnictwo Wójta Gminy Ornontowice udzielone na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Aktualne pełnomocnictwo udzielone zostało w zarządzeniu Wójta Gminy nr 126/08 z dnia 20.02.2008r. w/s udzielenia pełnomocnictwa kierownikom jednostek organizacyjnych gminy do składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych jednostek.

Zakres pełnomocnictwa:

- składanie oświadczeń woli w sprawach majątkowych Ośrodka, w tym zaciąganie zobowiązań przez zlecenie robót, dokonywanie zakupów i zlecenie wykonania usług o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy - Prawo zamówień publicznych.

4. Imię, nazwisko kontrolującego.

Grzegorz Szymański wykonujący czynności kontrolne w oparciu o upoważnienie Wójta Gminy Ornontowice nr RUW.0052.058.2015 z dnia 19.11.2015 r.

5. Okres objęty kontrolą.

Kontrolą objęto wybrane wydatki GOPS dokonane w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 października 2015 r.

6. Ustalenia dokonane w toku kontroli.

a) Kontroli poddano przestrzeganie przepisów dot. zasad kształtowania i wypłaty wynagrodzeń pracowników Ośrodka:

Podstawę ustalenia wysokości wynagrodzeń pracowników GOPS stanowią:

- ustawa z dnia 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18.03.2009 r. w/s wynagradzania pracowników samorządowych,
- wydane przez kierownika Ośrodka na podstawie art. 39 w/w ustawy zarządzenie nr 3/2009 z dnia 11.05.2009 r. w/s przyjęcia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach (zwanego dalej Regulaminem).

W powyższym Regulaminie, zgodnie z wymogiem określonym w art. 39 ustawy o pracownikach samorządowych, określono:

- wymagania kwalifikacyjne pracowników Ośrodka,
- szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk występujących w Ośrodku poprzez wskazanie kategorii zaszeregowania, wg której zostanie ono ustalone i określenie maksymalnej wysokości wynagrodzenia zasadniczego dla tej kategorii zaszeregowania,
- warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród pracownikom Ośrodka,
- warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego pracownikom Ośrodka.

Uwagi do treści Regulaminu:

- przepis art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych nie pozwala na przyznawanie pracownikom samorządowym nagród z innego tytułu jak szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, tymczasem w § 9 ust. 4 Regulaminu ustalono, iż: „*Nagrody mogą być również przyznawane przez pracodawcę z okazji ustanowionego Dnia Pracownika Socjalnego, świąt lokalnych i państwowych w wysokości indywidualnie określonej*”. Podstawą przyznawania nagród mogą być jedynie szczególne osiągnięcia zawodowe i inne warunki doprecyzowane w Regulaminie ale tylko i wyłącznie związane z pracą pracowników. Odniesienie do świąt określonego rodzaju w świetle przepisów w/w rozporządzenia nie mogą stanowić samodzielnej podstawy przyznawania pracownikom samorządowym nagród;
- w Regulaminie zawarto postanowienia dot. należności pracowniczych z tytułu podróży służbowych (§ 14 Regulaminu). Jednakże należności te mają jedynie charakter zwrotu poniesionych przez pracownika kosztów z tytułu podróży służbowej, a zatem nie można ich zaliczyć do kategorii należności pracowniczych o charakterze wynagrodzenia za pracę. Stąd też w ocenie kontrolującego zamieszczenie w Regulaminie wynagradzania postanowień dot. w/w należności nie znajduje uzasadnienia, tym bardziej, iż zasady przyznawania pracownikom powyższych należności zostały całościowo uregulowane w odrębnym akcie prawnym, a mianowicie w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 167). Zakres regulacji, który powinien zostać uwzględniony w Regulaminie wynagradzania stanowionym przez pracodawcę samorządowego został ściśle określony w art. 39 ustawy o pracownikach samorządowych, zatem zamieszczenie w tym Regulaminie innych postanowień, tj. wykraczających poza powyższy zakres jest niedopuszczalne, gdyż stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Dodatkowo należy wskazać, iż w § 14 Regulaminu wymieniono jako podstawę zwrotu kosztów podróży służbowych nieobowiązujące już akty prawne, gdyż wskazane tam rozporządzenia z 2002 roku utraciły moc na podstawie § 22 rozporządzenia z dnia 29.01.2013 r. Ponadto w § 14 Regulaminu w sposób nieuprawniony wyłączono stosowanie § 8a poprzednio obowiązującego rozporządzenia, którego treść powtórzono w § 5 ust. 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia, a który dotyczy sposobu dokumentowania kosztów podróży służbowej. Należy tu wyjaśnić, że aktem niższego rzędu jakim jest zarządzenie kierownika Ośrodka nie można modyfikować zakresu stosowania aktu wyższego rzędu jakim jest rozporządzenie, a tym bardziej wykluczyć stosowania poszczególnych przepisów w nim zawartych. Rozporządzenie z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej jest aktem bezwzględnie obowiązującym w pełnym zakresie wszystkich pracowników samorządowych;
- w ocenie kontrolującego nieuprawnionym było zamieszczenie w Regulaminie wynagradzania (§ 10) postanowień o dodatkowym, nieprzewidzianym w przepisach szczególnych, składniku wynagrodzenia pracowników Ośrodka w postaci dodatku za opiekę nad pracownikiem

odbywającym służbę przygotowawczą (§ 10 Regulaminu). W drodze Regulaminu nie można wprowadzać nieprzewidzianych w przepisach składników wynagrodzeń – Regulamin powinien określać warunki i sposób wypłacania dodatków do wynagrodzenia a nie kreować nowych nieprzewidzianych w przepisach powszechnie obowiązujących dodatkowych składników wynagrodzeń pracowników samorządowych; w ocenie kontrolującego zwiększenie obowiązków spowodowanych opieką nad pracownikiem odbywającym służbę przygotowawczą kwalifikowało by się raczej do przyznania dodatku specjalnego niż do kreowania w Regulaminie odrębnego dodatku z tego tytułu.

W związku z powyższym w ocenie kontrolującego zasadnym jest:

- **usunięcie z Regulaminu wynagradzania pracowników Ośrodka zapisów zezwalających na przyznawanie nagród z okazji świąt, co jest niezgodnie z przepisem art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych, wg którego pracownikowi samorządowemu można przyznać nagrodę biorąc pod uwagę wyłącznie jego osiągnięcia w pracy zawodowej;**
- **dokonanie zmian w Regulaminie wynagradzania pracowników Ośrodka poprzez usunięcie z Regulaminu zapisów dot. należności pracowniczych z tytułu podróży służbowych. Zasady wypłacania pracownikom samorządowym należności z tytułu podróży służbowych zostały uregulowane całościowo w odrębnym akcie prawnym w randze rozporządzenia, zatem dokonywanie jakichkolwiek modyfikacji tych zasad aktem niższego rzędu jest niedopuszczalne;**
- **usunięcie z Regulaminu zapisów o prawie do dodatkowego składnika wynagrodzenia pracowników Ośrodka w postaci dodatku za opiekę nad pracownikiem odbywającym służbę przygotowawczą (§ 10 Regulaminu).**

W toku kontroli dokonano sprawdzenia prawidłowości ustalenia składników wynagrodzeń następujących pracowników Ośrodka:

- pani Teresy Gendarz zatrudnionej na stanowisku inspektora w wymiarze pełnego etatu,
- pani Gabrieli Nieużyły zatrudnionej na stanowisku specjalisty pracy socjalnej w wymiarze ½ etatu,
- pani Marioli Gałąski zatrudnionej na stanowisku inspektora w wymiarze pełnego etatu,
- pani Bożeny Zelek zatrudnionej na stanowisku specjalisty pracy socjalnej w wymiarze ¾ etatu.

Do kontroli pobrano akta osobowe w/w pracowników i stwierdzono:

- stawki ich wynagrodzeń zasadniczych ustalono prawidłowo, tj. zgodnie z obowiązującymi w Ośrodku przepisami płacowymi: wysokość wynagrodzeń zasadniczych ustalono według przyporządkowania w/w pracowników do ustalonej w Regulaminie wynagradzania kategorii zaszerogowania przy czym stawki wynagrodzeń zasadniczych w/w pracowników nie przekraczają maksymalnego poziomu ustalonego w Regulaminie dla przyporządkowanej im kategorii zaszerogowania,
- wysokość składników wynagrodzenia miesięcznego pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze ustalono proporcjonalnie do wymiaru zatrudnienia,
- stawki dodatku za wysługę lat ustalono prawidłowo, tj. z uwzględnieniem udokumentowanego stażu pracy w/w pracowników,
- pisma o przyznaniu nagród w/w pracownikom składano do ich akt osobowych zgodnie z wymogiem przepisu § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika, zgodnie z którym w części B akt osobowych pracownika należy gromadzić m.in. dokumenty związane z przyznaniem pracownikowi nagrody,

- pracownikom zatrudnionym na stanowisku pracownika socjalnego prawidłowo ustalono prawo do dodatku do wynagrodzenia, o którym mowa w przepisie art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

b) Kontroli poddano wydatki z tytułu obowiązkowego odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych należnego za rok 2015 i ustalono co następuje:

- do celów kontroli pobrano dokumentację dot. ustalenia kwoty należnego odpisu na ZFŚS za rok 2015, a także wydruki z ewidencji księgowej Ośrodka w zakresie operacji związanych z wpłatą odpisów na ZFŚS,
- wyliczenia kwoty odpisu na ZFŚS za rok 2015 dokonano zgodnie z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (dalej ustawa o zfśś), a więc do ich ustalenia przyjęto:
 - wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej z II półrocza 2010 r. wynoszącą 2.917,14 zł. (na podstawie art. 5 ust. 2 w zw. z art. 5d ustawy o zfśś),
 - przeciętne planowane zatrudnienie w 2015 r. w przeliczeniu na pełne etaty wynoszące 7,38 etatów;
- wysokość odpisu podstawowego wyniosła w roku 2015: $2.917,14 \text{ zł} \times 37,5\% \times 7,38 \text{ et.} = 8.073,20 \text{ zł}$;
- na rachunek ZFŚS z tytułu odpisu podstawowego za 2015 rok przekazano następujące kwoty:
 - 6.100,00 zł – w dniu 29.04.2015 r.
 - 1.973,20 zł – w dniu 08.09.2015 r.;
- ponieważ przyjęte do wyliczenia wysokości odpisu przeciętne planowane zatrudnienie w roku 2015 było równe rzeczywistemu przeciętnemu zatrudnieniu w tymże roku nie było potrzeby dokonywania korekty wysokości odpisu na koniec 2015 roku;
- wydatki z tytułu odpisu podstawowego za rok 2014 i 2015 na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych prawidłowo zakwalifikowano do wydatków w ramach § 4440 klasyfikacji budżetowej wydatków;
- operacje w zakresie wpłat odpisów na ZFŚS księgowano prawidłowo (na prawidłowych kontach ewidencji księgowej – wpłata odpisu podlegała ewidencji na stronie Wn konta 405 i stronie Ma konta 130 oraz poprzez odpowiadający im zapis na stronie Wn konta 135 i stronie Ma konta 851).

W zakresie dokonania przez GOPS w roku 2015 wydatków z tytułu obowiązkowego odpisu na ZFŚS kontrolujący uwag nie wnosi.

c) Kontroli poddano prawidłowość ustalenia i wpłaty podatku od nieruchomości za rok 2015.

Przedmiot opodatkowania – nieruchomości lokalowe w budynkach mieszkalnych przy ul. Żabik 9 i Żabik 6 o łącznej powierzchni 139,65 m², przekazane Ośrodkowi na działalność statutową w oparciu o umowę użyczenia zawartą między Gminą Ornontowice a Ośrodkiem w dniu 09.10.2012 r. zmienioną aneksami nr 1 z dnia 19.04.2013 r. i nr 2 z dnia 25.11.2013 r.

Kontroli poddano:

- spełnienie przez GOPS za rok podatkowy 2015 obowiązku złożenia w terminie do 31 stycznia deklaracji na podatek od nieruchomości, co wynika z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- spełnienie przez GOPS za rok podatkowy 2015 obowiązku zapłaty Gminie Ornontowice podatku od nieruchomości obliczonego w w/w deklaracji w ratach miesięcznych w terminie do 15 dnia każdego miesiąca roku podatkowego, a za styczeń w terminie do dnia 31 stycznia, co wynika z art. 6 ust. 9 pkt 3 w/w ustawy

i ustalono, co następuje:

- deklaracja na podatek od nieruchomości za rok 2015 została złożona przez Ośrodek na prawidłowym formularzu, tj. na formularzu, którego wzór został określony odpowiednią uchwałą Rady Gminy Ornontowice (uchwała nr XLVI/449/14 z dnia 22.10.2014 r.),
- powyższa deklaracja została złożona terminowo, tj. w dniu 08.01.2015 r.,
- wysokość należnego podatku ustalono w w/w deklaracji w sposób prawidłowy, w szczególności z zastosowaniem właściwej stawki podatku od nieruchomości ustalonej w odpowiedniej uchwale Rady Gminy Ornontowice (uchwała nr XLVI/449/14 z dnia 22.10.2014 r.),
- wpłaty podatku w łącznej wysokości 976 zł dokonano w dwóch półrocznych ratach – w dniu 14.01.2015 r. w kwocie 488 zł za I półrocze 2015 r. i w dniu 09.06.2015 r. w kwocie 488 zł za II półrocze 2015 r. (zgodnie z przepisem art. 6 ust. 9 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wpłaty podatku dokonuje się w ratach miesięcznych proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminie do 15 dnia każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia).

d) W GOPS ustalono procedurę udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się ustawy – Prawo zamówień publicznych, tj. zamówień o wartości nieprzekraczającej równowartości w złotych kwoty 30.000 €. Stanowi o tym zarządzenie kierownika GOPS nr 2/2014 z dnia 15.05.2014r. w/s wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ornontowicach o wartości nieprzekraczającej 30.000 € (zwanego dalej Regulaminem).

e) Zakupy materiałów i wyposażenia kwalifikowane do § 4210 klasyfikacji budżetowej wydatków.

Na podstawie wydruków ewidencji księgowej w zakresie wydatków GOPS zakwalifikowanych do § 4210 klasyfikacji budżetowej wydatków (ewidencja na koncie 130) ustalono, iż w okresie objętym kontrolą łączna kwota tych wydatków wyniosła 7.433,28 zł, co jest zgodne z danymi podanymi w sprawozdaniu Rb-28S za okres od 01.01.2015 r. do 30.10.2015 r.

W zakresie w/w wydatków uwag nie wniesiono. Wydatki powyższe dokonane zostały zgodnie z w/w Regulaminem, w granicach kwot ujętych w planie finansowym GOPS oraz w sposób celowy, tj. uzasadniony potrzebami Ośrodka i w zakresie jego zadań statutowych.

f) Zakupy usług kwalifikowane do § 4300 klasyfikacji budżetowej wydatków.

Na podstawie wydruków ewidencji księgowej w zakresie wydatków GOPS zakwalifikowanych do § 4300 klasyfikacji budżetowej wydatków (ewidencja na koncie 130) ustalono, iż w okresie objętym kontrolą łączna kwota tych wydatków wyniosła 28.929,15 zł, co jest zgodne z danymi podanymi w sprawozdaniu Rb-28S za okres od 01.01.2015 r. do 30.10.2015 r.

W zakresie w/w wydatków uwag nie wniesiono. Wydatki powyższe dokonane zostały zgodnie z w/w Regulaminem, w granicach kwot ujętych w planie finansowym GOPS oraz w sposób celowy, tj. uzasadniony potrzebami Ośrodka i w zakresie jego zadań statutowych.

Kontroli poddano sposób udokumentowania wydatków z tytułu zakupu usługi obsługi prawnej Ośrodka i stwierdzono:

- wyboru wykonawcy dokonano zgodnie z Regulaminem,
- z wykonawcą zawarto 2 umowy: w dniu 08.01.2015 r. na okres od 08.01.2015 r. do 30.06.2015 r. i w dniu 01.07.2015 r. na okres od 03.08.2015 r. do 31.12.2015 r.,
- wynagrodzenie wykonawcy ustalono jako miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 550 zł brutto, co łącznie daje wartość brutto całego zamówienia w kwocie 6.050,00 zł,
- umowy zawierają podpis głównej księgowej w ramach wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych,

- do kontroli pobrano fakturę za świadczenie usługi obsługi prawnej Ośrodka w miesiącu wrześniu 2015 r. i stwierdzono, że fakturę wystawiono zgodnie z warunkami umowy, faktura opisana jest w sposób kompletny, tj. zawiera wskazanie uzasadnienia wydatku, stwierdzenie sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stwierdzenie zatwierdzenia wydatku przez kierownika Ośrodka oraz kompletną dekretację wraz z podpisami osób odpowiedzialnych za powyższe wskazania i sprawdzenia.

W zakresie wydatków z tytułu zakupu usługi obsługi prawnej kontrolujący uwag nie wnosi. Powyższe wydatki dokonane zostały z zachowaniem zasad określonych w przepisach o finansach publicznych i udokumentowane zostały w sposób rzetelny, z dochowaniem należytej staranności.

Na tym kontrolę zakończono.

Kierownika jednostki kontrolowanej poinformowano o przysługującym mu prawie zgłoszenia Wójtowi Gminy Ornontowice pisemnych wyjaśnień co do ustaleń zawartych w niniejszym Protokole w terminie 3 dni od dnia jego podpisania.

Protokół niniejszy liczący 6 zaparafowanych stron sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach i przed podpisaniem odczytano. Egzemplarz nr 1 wręczono kierownikowi kontrolowanej jednostki.

O sposobie wykorzystania uwag zawartych w niniejszym Protokole proszę powiadomić Wójta Gminy Ornontowice w terminie 30 dni od dnia otrzymania Protokołu.

Ornontowice, dnia 09.03.2016 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Kontrolujący

K I E R O W N I K
Zadaniowy Ośrodek Pomocy Społecznej
.....
.....
.....

.....
.....
.....

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
3-178 ORNONTOWICE, ul. Żabik 9 lok. 619
NIP 969-11-65-142, Regon 276718798
tel./fax 32 235 45 03